

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА
ФИНАНСОВ НАДЗОР

Изх. № 02-00-10 11-05-2016

ДО
Г-Н НАСТИМИР АПАНИЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРАНСПОРТ,
ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ
И СЪОБЩЕНИЯ

Пл. „Княз Александър I“ № 1
София, 1169

УВАЖАЕМИ Г-Н АПАНИЕВ,

Комисията за финансов надзор изразява следното становище по предложенията от народни представители за промени по общия законопроект за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата:

Съгласно чл. 3, параграф първи от Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка всяка държава членка предприема всички подходящи мерки с цел застраховането на гражданската отговорност при използването на превозни средства, които обичайно се намират на нейна територия. Директивата позволява изключения от задължението по отношение на определени категорични моторни превозни средства, това обаче по правило са моторни превозни средства на въоръжените сили, други специални държавни ведомства и други подобни. В тези случаи следва да има алтернативен механизъм за обезщетяване на пострадалите от пътнотранспортни произшествия, причинени от освободените моторни превозни средства. Република България никога не се е възползвала от такава опция освен в международни споразумения с въоръжените сили на НАТО.

Методиката на Европейската комисия за определяне броя на незастрахованите моторни превозни средства се базира на съпоставяне на броя на регистрираните моторни превозни средства с броя на застрахованите моторни превозни средства. От тази гледна точка механизмът, предвиден в чл. 143, ал. 10 от Закона за движението по пътищата, за служебно прекратяване на регистрацията на моторно превозно средство без задължителна застраховка има за цел да приведе по принудителен ред броя на регистрираните моторни превозни средства в съответствие с броя на застрахованите моторни превозни средства. Наред с това мярката има за цел да защити Гаранционния фонд на Република България от претенции, предизвикани в чужбина от моторни превозни средства с български регистрационни табели. На последно, но не и по важност място, предвидената мярка има за цел да създаде административна пречка за използване на моторни превозни средства без застраховка, като скрепи използването им с допълнителна санкция за използване на нерегистрирано моторно превозно средство.

Направеното предложение за въвеждане на „сезонна застраховка“ пряко противоречи на концепцията, заложена в Кодекса за застраховането, за въвеждане на ефективни мерки за ограничаване броя на превозните средства без задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилите.

На първо място се дискредитира основният принцип в задължителното застраховане по чл. 464, ал. 2 от Кодекса за застраховането, че договорът за задължително застраховане се подновява преди изтичане на срока му освен в случаите на отпадане на застрахователния интерес.

Наред с това по отношение на цели категории моторни превозни средства, като мотоциклети, мотопеди, каравани и кемпери, се регламентира свособразна правна възможност да останат без задължителна застраховка през половината от всеки годишен период, без да е налице ефективен механизъм за тяхното недопускане на пътищата за обществено ползване. През неактивния сезон на практика единствените способи за гарантиране сключването на задължителна застраховка, от лицата, които все пак могат да ползват сезонни превозни средства биха били проверките по пътищата, и правното съзнание на водачите, управляващи съответното превозно средство.

Също така, следва да се има предвид, че покритието по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в България включва не само вредите, причинени по време на пътуване по пътищата, отворени за обществено ползване, но и вредите, свързани с притежаването на моторното превозно средство в това число вредите, произтекли от моторното превозно средство като вещ (аргумент от чл. 493, ал. 2, т. 7 от Кодекса за застраховането) в това число вредите от самозадвижване и самозапалване. При това положение предлаганото от законопроекта освобождаване от задължението за сключване на застраховката за шест месеца в рамките на всеки годишен период на практика лишава от защита пострадалите и другите увредени лица в случай на вреди, които не са свързани с движение на пътя.

Всякакви вреди, които биха произтекли от незастраховани сезонни моторни превозни средства през периода на освобождаване от задължение за сключване на застраховката ще бъдат в тежест на Гаранционния фонд, който ще бъде задължен да ги покрива със средствата на добросъвестните ползватели на застрахователни услуги с надлежно сключени задължителни застраховки.

Допускането на изключение от задължението за сключване на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, по отношение на категориите сезонни автомобили, посочени в законопроекта, ще създаде прецедент, който може да доведе до поредица от следващи искания спрямо други моторни превозни средства с твърдена сезонна употреба (например селскостопанска техника, горска техника, техника със специфична употреба, напр. снегорини, подвижни машини за опесъчване и разиръскване на дуга по пътищата и други). С основание би могъл да бъде поставен въпросът от собственици на моторни превозни средства, които по една или друга причина трайно не се ползват, но продължават да бъдат регистрирани (казусът с моторни превозни средства, държани в гараж или друг частен имот) или от собственици на моторни превозни средства, които се ползват инцидентно (регистрирани моторни превозни средства, които са с музейна или антикварна стойност) и биват извеждани на обществените пътища само за целите на шоуа, паради и други подобни мероприятия. Такива собственици биха могли основателно да претендират за случай на дискриминация, респективно това да доведе до разширяване на кръга на моторните превозни средства със сезонна или инцидентна употреба, спрямо които задължението за сключване на застраховка „Гражданска отговорност“ да се прилага с определени модификации.

В заключение, считаме, че въвеждането на каквито и да било изключения от всеобщото задължение за сключване на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите във всеки един момент, докато моторното превозно средство продължава да бъде регистрирано, крие много повече рискове отколкото ползи.

С уважение,

СТОЯН МАВРОДИЕВ

Председател на Комисията за финансов надзор

